

som Bælgernes store Masse nu en Gang har faaet. Man vil ikke med de Midler, ad de Veie kunne fremtrille en regjeringsvenlig Majoritet her i Landet, og der er derfor i Virkeligheden ikke mere Udsigt til, at man ved Bælgene i Aaret 1890 skulde kunne faae et andet, et væsentlig anderledes sammensat Folkething, end der er til at faae et væsentlig anderledes sammensat Folkething i Aaret 1887, forudsat, at de nuværende Tilstande skulde blive ved fremdeles indtil Aaret 1890, hvad man vel tør sige: Gud forbyde. Der er altsaa, tror jeg, ingen Udsigt til, at Folkethinget kan drives væk, lige saa lidt som der er Udsigt til, at Regjeringen kan drives væk. Men maaste man kunde tænke sig, at Folkethinget da selv af egen god fri Villie kunde tage Initiativet til at slaa ind paa en anden Maade at forhandle paa og stille sig paa. Man kunde maaste tænke sig, at Folkethinget kunde forandre sin Taktik, at Folkethinget kunde vise sig villigt til et Forlig, en Overenskomst, eller hvad man nu vil kalde det. Dertil vil jeg sige, at hvor meget jeg for min Del end vilde ønske, at Folkethinget vilde gjøre noget Saadant, hvor meget jeg end personlig er af den Mening, at det er forkasteligt og uforsvarligt, at Folkethinget er slaaet ind paa den Taktik, som det har fulgt i de senere Aar, saa anser jeg det dog for meget urimeligt at antage eller vente, at Folkethinget virkelig nu eller i en nær Fremtid skulde forandre sin Taktik eller Politik, efter Alts, hvad der er passeret. Folkethinget har ogsaa paa sin Side engageret sig saa stærkt i en vis Fremgangsmaade, og der er passeret Ting fra den anden Side af den Natur, at Folkethinget virkelig ikke godt uden videre vil kunne slaa om og begynde en anden Politik. Det vilde i alt Fald kræve stærkere Sjæle, end der ere eiendommelige for danske Naturer, og jeg i det Mindste gjør mig ikke nogen Illusion i den Henseende, hverken med Hensyn til de nuværende Medlemmer af Folkethinget eller med Hensyn til de Medlemmer af Folkethinget, der kunne antages at komme til Stede i en overskuelig nær Fremtid. Folkethinget paa sin Side siger: Ja, vi ere ganske vist villige og rede til at gjenoptage Arbejdet, til at forhandle Love, til at arbejde sammen med en Regjering paa Love, men vel at mærke, naar vi faae en anden Regjering end denne, til hvilken vi nu en Gang ere komne i et saa fjendst Fjorhold, som Tilfældet er. Og naar man siger til Folkethinget: Ja, men begynd blot, gjenoptag Arbejdet, lad Wisnepolitikken fare, saa skulle I se, saa kommer det Alts nok, saa vil rimeligvis Regjeringen træde tilbage og give Plads for en anden,

— saa svarer man fra Folkethingets Side ganske overensstemmende med, hvad der hvores fra Regjeringens Benner Side: Vi have ingen Sikkerhed derfor, og vi kunne ikke gjøre det saaledes uden mindste Garant. Det, som altsaa er Ulykken, det, som er til Hinder for, at vi kunne komme ud af den nuværende Situation, det er, at Situationen er bleven tilspidset saaledes, som den er i dette Overmaal af gjensidig Mistillid og Mistænksomhed. Naar man altsaa skulde vente at komme ud af den nuværende Situation, maatte det vel derfor nærmest ske derved, at man søgte at tilvejebringe en saadan Ordning, der kunde afgive Garant mod Fremkomsten af Konflikter af den Art, som vi have haft i den sidste Tid. Naar man kunde faae saadanne Garantier, for saa vidt man overhovedet kan faae Garantier i det politiske Liv, for at ikke disse Konflikter og Sammenstød atter vilde komme tilbage, saa vilde jeg dog antage, at man kunde komme overens om at søge at komme ud af den nuværende Tilstand; thi det er det, man forlanger fra begge Sider, ikke blot at komme ud af den nuværende Tilstand, men ogsaa Sikkerhed for, at man ikke Dagen efter skal komme ind i den samme Tilstand igjen.

Det er gennem disse Betragtninger, at jeg er kommen til at tænke paa en Forandring i Grundloven, og jeg antager, som sagt, at Regjeringen har haft en lignende Betragtning for Die, da den fremkom med sit Forslag til Tilleg til Grundloven. Naar man nu maaste vil spørge mig, om jeg da ikke, efter at Regjeringen har indbragt sit Forslag, kunde have nøiedes med i alt Fald at stille Vædringsforslag til Regjeringens Forslag, for saa vidt jeg ikke maatte være enig deri, saa vil jeg dertil sige, at det kunde jeg vel have gjort, hvis Regjeringens Forslag havde været tilstrækkelig omfattende, men det er det ikke efter min Mening. Hvad iøvrigt Regjeringens Forslag angaar, som jo gaar ud paa en Tilføining til § 53, der skulde sikkre, at man altid fik et Resultat, jeg vil ikke sige ud af Fællesudvalget, men efter Fællesudvalgets Forhandlinger, da skal jeg naturligvis ved denne Veilighed, hvor denne Sag ikke foreligger, ikke komme ind paa nogen nærmere Undersøgelse eller Drøftelse af Regjeringsforslagets Enkeltheder. Det maa være nok at sige, at jeg i mit Forslag er gaaet ud fra, at det i og for sig var lidet heldigt — jeg vil ikke bruge noget stærkere Ord — at lade det bero paa Tilfældigheder, hvorledes de allervigtigste Spørgsmaal til Slutning skulle afgjøres; men jeg har